

بيانات مقام معظم رهبری در دیدار مدّاحان آل الله به مناسبت میلاد حضرت فاطمه زهرا (سلام الله علیها) - ۱۹ امهر / ۱۳۷۷

بسم الله الرحمن الرحيم

اولاً از همه عزیزانی که زحمت کشیدند و تشریف آوردند؛ بخصوص عزیزانی که لطف کردند و این جلسه و این فضا را به عطر مدیحه حضرت فاطمه زهرا و صدیقه کبری معطر نمودند و همچنین از برادرانی که این شعرهای زیبا و خوب را سروندند و خوانندگان در اینجا آنها را انشاد کردند؛ بخصوص برادرانی که از راههای دور و شهرهای دیگر قبول زحمت کردند و آمدند، صمیمانه تشکر می‌کنم.

زندگی فاطمه زهرا (سلام الله علیها) به خاطر عظمت و شگفتیهای فراوانی که در آن هست، شبیه اسطوره‌های تاریخ است. حقیقتاً چشم ما نمی‌تواند مقامات معنوی آن بزرگوار را ببیند - «تو بزرگی و در آیینه کوچک ننمایی» - ما نمی‌توانیم آن قامت رسا و آن عظمت را حتی در چشم کوته بین ذهن خودمان تصویر کنیم؛ لیکن همان چیزی که چشمان سطحی نگر ما می‌بیند، خیلی باعظم است. یعنی آن زندگی کوتاه چه در دوران کودکی، چه در دوران نوجوانی و چه در دوران تأهل و ازدواج و خانه داری این قدر پرمغز است! مگر هر کسی می‌تواند همسر امیرالمؤمنین باشد؟ عظمت علی آن گونه است که کوههای عظیم را در مقابل خود آب می‌کند. نقس همسری امیرالمؤمنین، یک نشانه بزرگ عظمت است؛ لیکن شما ببینید تعامل این زن و شوهر چگونه است و دو بزرگ خارج از ابعاد ذهن انسان، چگونه با هم حرف می‌زنند؛ چگونه این زندگی می‌کنند؛ چگونه این زندگی الگو و نمونه تاریخ را اداره می‌کنند و چگونه هر کدام نقشی به عهده می‌گیرند! اینها تصادفی نیست. نقش آن شوهر در دوران مبارزات و جنگها این است که نفر اول و خطشکن درجه یک و گره گشای اول و آخر باشد. در دوران بعد از رحلت پیغمبر، این نقش تغییر پیدا می‌کند. همان شجاعت، همان قدرت و همان عظمت وجود دارد؛ منتها در نقش دیگری ظهور می‌کند. مگر هر کسی می‌تواند آن حادثه عظیم بعد از پیغمبر را تحمل کند؟ اما علی تحمل کرد و این همان شجاعت خیر و همان قدرت احد است که در اینجا طاقت می‌آورد. بعد، دوران خلافت است که هر کلمه کلمه و هر قدم به قدم آن، اثری در تاریخ اسلام و تاریخ بشر گذاشته است. آن گاه نقش همخوان با این شخص، نقش فاطمه زهرا (سلام الله علیها) است. اگر آن مظلومیت عظیم و جانسوز در تاریخ خود را نشان نمی‌داد، حقایق اسلام آن چنان که بعد آشکار شد، آشکار نمی‌شد. اینها تصادفی نیست. همه اینها طراحی شده با تدبیر الهی است؛ منتها کسانی برای این میدانها و این نقشهای دشوار انتخاب می‌شوند که جوهر آنها، جوهر برگزیده خداست. در بین همه انسانهای طول تاریخ، خدای متعال انتخاب می‌کند: «امتحنك الله الذي خلقك قبل ان يخلقك فوجدك لما امتحنك صابر». میدان، میدان امتحان است. میدان کار تصادفی نیست. میدان امتیاز دادن بیخودی نیست. خدای متعال بیخودی به کسی امتیاز نمی‌دهد. این جوهر، این اراده قوی، این عزم راسخ، این گذشت و فداکاری در فاطمه زهرا (سلام الله علیها) کار را به آن جا می‌رساند که او سنگ الماسی می‌شود که همه این چرخها بر روی آن می‌چرخد. دشوارترین چرخها را باید بر روی سخت ترین پایه‌ها و قاعده‌ها بچرخانند. این چرخ عظیم تاریخ اسلام و امتحانهای دشوار، در همان دوران کوتاه، بر روی دوش فاطمه زهرا (سلام الله علیها) بود. خدا او را انتخاب کرد و او توانست بشریت را نجات دهد. فاطمه زهرا (سلام الله علیها) فرشته نجات انسانها در طول تاریخ است. برای همین هم هست که ائمه (علیهم السلام) این قدر برای آن بزرگوار تکریم و حرمت قائلند و نسبت به او اظهار خشوع می‌کنند. هیچ مقامی از این بالاتر وجود دارد؟

مدّاحی و ستایشگری خاندان پیغمبر - که طبعاً ذکر مصائب را هم به همراه دارد - شغل خیلی مهم و بزرگی است. البته ما بارها در طول سالهای گذشته در چنین جلساتی مطالبی را در این زمینه عرض نموده و با زبانهای گوناگون به هنر مدّاحی اظهار اخلاص و ارادت کرده ایم. در کار مدّاحی شما چند چشمکه هنری وجود دارد: شعرتان هنر است؛

صدایتان هنر است؛ آهنگی که انتخاب می‌کنید، هنر است؛ اشارات و کارهایی که انجام می‌دهید، هنر است.
عنصر دوم، عنصر تعقل است؛ چون منطق، استدلال، حرف حساب، حرف درست و حرف خوب در لابلای این شعرها فراوان وجود دارد و می‌تواند ذهنها را قانع کند. البته منطق، شکل‌های مختلفی دارد. گاهی برهانی است، گاهی خطابی است، گاهی شعری است؛ مقصود این است که بتواند این پیام را به اعماق ذهن مخاطب برساند و او را قانع کند. خصوصیت سوم این است که شما حامل پیام دینی محسوب می‌شوید؛ یعنی سمت معنوی و روحانی دارید. در دنیا خوشنده‌گان خوب زیاد هستند و ممکن است شعرهای خوبی هم بخوانند؛ اما آنها از موضع مذاح حرف نمی‌زنند؛ ولی شما از موضع مذاح اهل بیت و از موضع معنوی و روحانی حرف می‌زنید. البته خصوصیات دیگری هم وجوددارد، اما این سه خصوصیت در کنار هم مهمتر است.

من می‌خواهم عرض کنم که از این سه خصوصیت می‌شود خیلی خوب استفاده کرد؛ می‌شود استفاده نکرد؛ می‌شود بد استفاده کرد. البته خوب استفاده کردن هم طیفی از انواع استفاده را در ذیل خودش دارد. عزیزان من!
سعی کنید از این سه خصوصیت ممتازی که الحمد لله خدای متعال به شما عنایت کرده، به بهترین وجهی استفاده کنید. شعر شما باید خوب، محکم، قوی، خوش مضمون و قانع کننده باشد. گاهی قصیده ای که شما می‌خوانید، به اندازه چند منبر یک منبری خوش بیان تأثیر می‌گذارد. گاهی یک بیت شعر بجا به قدر یک کتاب قیمت دارد. اینها آسان و مجانی به دست نمی‌آید. انسان باید زحمت بکشد، کار و تلاش کند، شعر خوب را بباید، آن را حفظ کند و بخواند. البته امروز خوشبختانه معمول شده که شعر را از رو بخوانند. به نظر ما اشکالی هم ندارد؛ اما اگر حفظ می‌دانستند که از رو بخوانند. البته اگر مذاحان شعر را حفظ کنند، یک هنر اضافه هم خواهد داشت؛ اما اگر حفظ نکنند، اشکالی ندارد. مهم این است که شعر، خوب، متین، قوی و خوش مضمون باشد. معیار شعر خوب و خوش مضمون چیست؟ مضمون خوب کدام است؟ غلط کدام است؟ اینها بحثهای مفصلی است که در جای خود باید روشن شود؛ اما به هر حال خوب استفاده کردن، شقّ صحیح است، والا استفاده نکردن یا خدای نکرده بد استفاده کردن، شقوق نادرست آن است.

پروردگار!! تو را به حرمت فاطمه زهرا (سلام الله عليهما) سوگند می‌دهیم، ما را جزو شیعیان و ارادتمندان و علاقه مندان آن بزرگوار زنده بدار و بمیران و محشور کن. پروردگار!! آنچه در این مجلس گفته شد، خوانده شد و عمل شد، منظور نظر و قبول آن بزرگوار قرار بده. پروردگار!! ما را مشمول هدایت و شفاعت آن بزرگوار قرار بده. پروردگار!! در همه مراحل زندگی، ما را به هدایت خودت هدایت کن. پروردگار!! ما را به خودمان و مگذار؛ دشمنان این ملت را مغلوب و منکوب و مأیوس فرما؛ این ملت را در همه مراحل افتخارآمیز و پیارزش حیات سیاسی و انقلابی و دینی خودش و در همه آزمایشها بر دشمنانش پیروز و بر اهدافش فائق کن؛ او را مشمول لطف و فضل و رحمت خودت قرار بده. پروردگار!! قلب مقدس ولی عصر (ارواحنافدah) را نسبت به ما مهربان فرما. دعای آن بزرگوار را شامل حال ما بگردان؛ روح مطهر امام عزیز و ارواح طیبیه شهدای ما را از این مجلس سرافراز و خشنود فرما.
والسلام و عليکم و رحمة الله و برکاته